

АНОТАЦІЯ

В Україні, як і у світовому рослинництві, зернові культури займають найбільші посівні площі, що свідчить про їх виключно важливе продовольче, кормове і сировинне значення в народному господарстві. Виходячи з біологічних властивостей та поширення вірусу смугастої мозаїки пшениці у 2017 та 2018 роках можна стверджувати про високий епідемічний потенціал ВСМП в умовах України. Таким чином, для своєчасної детекції, профілактики та боротьби з вірусними захворюваннями зернових культур ми визначили основні біологічні та молекулярні властивості вірусу смугастої мозаїки пшениці та вплив ВСМП на різні фізіологічні показники рослин при різних фазах розвитку.

Для виконання роботи були використані такі методи як візуальна діагностика вірусних хвороб, імуноферментний аналіз, електронна мікроскопія, полімеразна ланцюгова реакція, філогенетичний аналіз та визначення фізіологічних показників рослин уражених ВСМП (площа листової пластинки, маса сухої речовини, фотосинтетичні пігменти, визначення вмісту білка та активності ферментів).

Ідентифікація вірусу смугастої мозаїки пшениці молекулярними методами дослідження була проведена нами вперше в Україні. Філогенетичний аналіз українського ізоляту ВСМП показав, що WSMV-UA_2017 (GenBank) найбільш тісно пов'язаний (98%) з ізолятом з Чеської Республіки (GenBank: FJ216409.1) та має подібність 97% з багатьма європейськими ізолятами.

Кваліфікаційна робота викладена на 62 сторінках, проілюстрована 17 рисунками та двома таблицями. Список використаних джерел включає 66 робіт.

Ключові слова: вірус смугастої мозаїки пшениці, фітовіруси, ІФА, ПЛР, філогенетичний аналіз.